

Katowice, dnia 28 lutego 2005 r.

Znak: WK-6100/14/4/2004/05

Pan
Prezydent Miasta
T y c h y

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 15 października do 17 grudnia 2004 r. kontrolę kompleksową Miasta Tychy za okres od 1 stycznia 2002 r. do 31 sierpnia 2004 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości i uchybienia, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

- *Wskazanie w umowie zamiany Rep. A nr 3064/2003 zawartej dnia 14 kwietnia 2003 r. pomiędzy Gminą Tychy, reprezentowaną przez p. Elżbietę Kania – Zastępcę Prezydenta Miasta Tychy, działającą w oparciu o pełnomocnictwo z dnia 5 grudnia 2002 r. a Przedsiębiorstwem „Opal” sp. z o.o., że nieruchomość nabywana jest pod planowaną inwestycję PPUP „Poczta Polska” – Centrum Ekspedycyjno-Rozdzielcze w Tychach, pomimo posiadania informacji przez Prezydenta Miasta i Zastępcę Prezydenta Miasta o odstąpieniu przez Poczta Polską od realizacji tej inwestycji.*

Przedmiotem zamiany były nieruchomości gruntowe niezabudowane położone u zbiegu ulic Oświęcimskiej i Beskidzkiej w Tychach, obejmujące działki o łącznej powierzchni 28.435,5 m², będące własnością Przedsiębiorstwa „Opal” sp. z o.o. oraz 2 działki o łącznej powierzchni 9.561 m², będące własnością Gminy Tychy.

Wartość rynkowa przedmiotu zamiany określona została wg operatów szacunkowych z dnia 7 kwietnia 2003 r. w wysokości: 1.453.989,00 zł – nieruchomości firmy Opal, 1.337.588,00 zł – nieruchomości Gminy Tychy. Różnicę – 116.401,00 zł Gmina zobowiązała się dopłacić Przedsiębiorstwu „Opal” sp. z o.o. w terminie 1 miesiąca.

Umowa zamiany nieruchomości gruntowej, była w założeniu jedną z transakcji zawartych w celu uzyskania terenu pod budowę węzła listowo-paczkowego, zgodnie z porozumieniem podpisanym w dniu 11 lipca 2001 r. przez Zarząd Miasta Tychy i PPUP Poczta Polska.

Dnia 29 marca 2001 r. Rada Miasta Tychy podjęła uchwałę nr 0150/598/2001 w sprawie powiększenia gminnego zasobu nieruchomości pod działalność gospodarczą w celu zmniejszenia lokalnego strukturalnego bezrobocia.

W dniu 10 października 2002 r. Rada Miasta Tychy uchwałą nr 0150/937/2002 upoważniła Zarząd Miasta do zbycia w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowych położonych w rejonie ulic Beskidzkiej i Oświęcimskiej, przeznaczonych pod budowę węzła pocztowo-listowego, na rzecz Państwowego Przedsiębiorstwa Użyteczności Publicznej Poczta Polska. Rada upoważniła także Zarząd Miasta do wykupu gruntów niezbędnych dla potrzeb powyższej inwestycji.

Umowa zamiany nastąpiła po dniu 7.04.2003 r., tj. po dniu, w którym wpłynęło do Urzędu Miasta pismo z dnia 4.04.2003 r. nr LA/N200/88/03 Zastępcy Dyrektora PPUP Poczta Polska, w którym informował Prezydenta Miasta o odstąpieniu od realizacji budowy węzła pocztowego na terenie Miasta Tychy.

Powyższe świadczyć może o braku zachowania należytej staranności przy gospodarowaniu mieniem komunalnym.

Wskazanie zatem przez p. Elżbietę Kania - Zastępcę Prezydenta Miasta w dniu 14 kwietnia 2003 r. w umowie zamiany nieruchomości, że nieruchomości są nabywane i zbywane w celu realizacji przez Poczta Polską inwestycji - centrum ekspedycyjno-rozdzielcze, nie było zgodne ze stanem faktycznym.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta przygotowującymi dokumentację w zakresie zamiany nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 35a ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Ustalanie w ogłoszeniach o przetargu na zbycie nieruchomości w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, wysokości postąpienia, co było niezgodne z § 13 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy (Dz.U. z 1998 r. Nr 9, poz. 30 z późn. zm.), zgodnie z którym postąpienie nie może wynosić mniej niż 1 % ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych złotych.*
Odpowiedzialność z tego tytułu ponosi Naczelnik Wydziału Nieruchomości.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami przeprowadzającymi procedury przetargowe w zakresie zbywania nieruchomości na podstawie art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2108) a także obowiązki w zakresie kontroli finansowej wynikające z art. 35a ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Dokonywanie zapisów w ewidencji syntetycznej środków trwałych na koniec każdego miesiąca w oparciu o zbiorcze zestawienie tych zapisów w ewidencji analitycznej.*

Ponadto w ewidencji syntetycznej ujmowano wyłącznie różnicę wartości zamienianych gruntów. Zapisy te nie odzwierciedlały faktycznych zmian w stanie środków trwałych zarówno po stronie przychodów jak również rozchodów.

Przyczyną nieprawidłowości było ujęcie w Zakładowym Planie Kont niewłaściwych zasad funkcjonowania konta 011 – środki trwałe, czym naruszono przepisy art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.).

- *Dokonywanie zapisów księgowych dotyczących posiadanych przez Gminę Tychy akcji i udziałów - na koncie 030 – długoterminowe aktywa finansowe, na podstawie wyciągów bankowych oraz aktów notarialnych, przed dniem wydania postanowień sądu rejestrowego. Zdarzenia gospodarcze dotyczące akcji i udziałów dokonane przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego, powinny zostać ujęte na stronie Wn konta 240 – „pozostałe rozrachunki” – zgodnie z treścią załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752). Stosownie do postanowień art. 262 § 4 oraz art. 441 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.), podwyższenie kapitału zakładowego tak spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 262 § 4 K.s.h.) jak i spółki akcyjnej (art. 441 § 1 K.s.h.) następuje dopiero z chwilą wpisania do rejestru, co za tym idzie jest to moment, w którym następuje zdarzenie gospodarcze, które powinno zostać wykazane na koncie 030 – długoterminowe aktywa finansowe.*

Powyższe stwierdzono na przykładzie następujących spółek prawa handlowego:

- * Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. w Tychach;*
- * Regionalne Centrum Gospodarki Wodno – Ściekowej S.A.,*
- * Tyskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,*
- * Szkoła Wyższa S.A.,*
- * Spółki Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o.*

Przyczyną w/w nieprawidłowości było określenie w Zakładowym Planie Kont - Zarządzenie Prezydenta Miasta Nr 0152/25/2002 z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie zakładowego planu kont, iż zapisów na koncie 030 – długoterminowe aktywa finansowe, dokonuje się na podstawie dowodów źródłowych oraz aktów notarialnych, nie zaś na podstawie postanowień sądu rejestrowego.

Odpowiedzialność ponosi Naczelnik Wydziału Księgowości i Budżetu do obowiązków którego należy przygotowywanie projektów przepisów wewnętrznych w zakresie księgowości.

- *Ponadto na koncie 030 – długoterminowe aktywa finansowe, ujmowano operacje gospodarcze dotyczące podwyższenia kapitału zakładowego, po upływie okresów sprawozdawczych, w których nastąpiły te zdarzenia gospodarcze, czym naruszono postanowienia art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), stosownie do treści którego do ksiąg rachunkowych okresu*

sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie gospodarcze, które w tym okresie nastąpiło.

Opisaną powyżej nieprawidłowość stwierdzono na przykładzie: Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. oraz „Wolf-Tychy” Sp. z o.o.

Przyczyną nieprawidłowości dotyczącej Spółki PKM Sp. z o.o. był brak należytej staranności przy prowadzeniu ewidencji księgowej przez odpowiedzialnego za powyższe Kierownika Referatu Księgowości i Budżetu. W przypadku zaś Spółki „Wolf-Tychy” Sp. z o.o. przyczyną nieprawidłowości był brak przekazania do Referatu Księgowości i Budżetu informacji o zmianach wysokości udziałów w Spółce.

Wniosek nr 3

Dokonać zmiany Zakładowego Planu Kont wprowadzonego Zarządzeniem Nr 0152/25/2002 z dnia 18.04.2002 r. Prezydenta Miasta w oparciu o przepisy art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) w związku z art. 262 § 4 oraz art. 441 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks Spółek Handlowych (Dz.U. z 2000 r. Nr 94, poz. 1037 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.), a także wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji księgowej w celu terminowego ustalania stanu posiadanych przez Gminę Tychy środków trwałych, na podstawie art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Z zakresu realizacji dochodów budżetowych

- *Ustalenie w umowie dzierżawy terenów Giełdy Kwiatowej z dnia 31 grudnia 2002 r. Nr 1515/02 zawartej z Firmą „Synergia” Ryszard Kostecki z siedzibą w Tychach ul. Biblioteczna, terminu płatności czynszu dzierżawnego do 31 marca 2003 r., pomimo że w złożonej ofercie przetargowej, dzierżawca zobowiązał się wpłacić natychmiast po podpisaniu umowy, jednorazowo czynsz dzierżawny za okres 18 miesięcy, w wysokości 562.519,80 zł plus podatek 22 % VAT 123.754,36 zł tj. razem 686.271,16 zł oraz do zainwestowania w Giełdę w ciągu 2 lat kwoty ok. 7.000.000 zł*

W dniu 31 marca 2003 r. dzierżawca zwrócił się do Prezydenta Miasta o zmianę terminu zapłaty w/w kwoty i rozłożenia jej na raty.

Dnia 30 kwietnia 2003 roku Zastępca Prezydenta p. E. Kania podpisała aneks do umowy dzierżawy, którym przesunięto termin zapłaty czynszu dzierżawnego do 20 maja 2003 r.

Prolongowanie terminu płatności było bezpodstawne, gdyż Rada Miasta w myśl przepisów art. 34a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) nie określiła szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, udzielania innych ulg w spłacaniu tych należności oraz nie wskazała organów do tego uprawnionych.

Na dzień 31 grudnia 2003 roku dzierżawca posiadał zaległość w kwocie 431.644,16 zł a na 30 czerwca 2004 zaległość wynosiła 239.056,64 zł bez należnych odsetek.

Wniosek nr 4

Wyegzekwować pozostałą do zapłaty część czynszu dzierżawnego należnego na podstawie umowy dzierżawy terenów Giełdy Kwiatowej z dnia 31 grudnia 2002 r. Nr 1515/02 a w przypadku braku wpłaty rozważyć możliwość rozwiązania umowy, mając na uwadze zapisy § 9 w/w umowy.

- *Zaniechanie w latach 2003 – 2004 bieżących czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników będących w zwłoce w regulowaniu zobowiązań podatkowych z tytułu:*

- a) podatku od nieruchomości od osób fizycznych, co stwierdzono na przykładzie podatników o numerach kont: 0005711, 0016493, 0010979, 0018782, 0017295 – upomnienia wystawiono z opóźnieniem od 1 do 3 miesięcy, tytuły wykonawcze wystawiano zaś z opóźnieniem od 3 do 5 miesięcy;*

- b) podatku od nieruchomości od osób prawnych, co stwierdzono na przykładzie podatników o numerach w ewidencji podatkowej:*

- * nr 287: upomnienie nr 2003/00171 wystawiono w 29 dniu po upływie terminu płatności; upomnienie nr 2004/00028 wystawiono po upływie od 25 do 57 dni od terminu płatności poszczególnych rat podatku; upomnienie nr 2004/00050 wystawiono w 37 dniu po upływie terminu płatności;*

- * nr 218: upomnienie nr 2003/00057 wystawiono po upływie od 39 do 159 dni od terminu płatności rat podatku; upomnienie nr 2003/00097 wystawiono po upływie (w zależności od raty) od 25 do 56 dni od terminu płatności rat podatku; upomnienie nr 2003/00161 wystawiono po upływie od 30 do 60 dni od terminu płatności poszczególnych rat.*

Powyższe postępowanie narusza przepisy art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.) w związku z postanowieniami § 2, § 3 ust. 1 § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwie zorganizowana przez Naczelnika Wydziału Podatków i Opłat praca w podległym mu Wydziale oraz nierzetelne wykonywanie obowiązków przez pracowników Wydziału.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za prowadzenie egzekucji zaległości podatkowych na podstawie art. 35 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002 r. Nr 110, poz. 986 z późn. zm.) w związku z § 2, z § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) a także przepisy art. 34 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 1997 r. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.).

- *Brak prawidłowego dokonania czynności sprawdzających deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości od osób prawnych składanych na lata 2002 – 2004, pod względem*

ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, w trybie art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60), co dotyczyło następujących podatników:

a) podatnika o numerze ewidencyjnym 218 w stosunku do:

- * powierzchni budynku deklarowanej w roku 2002 jako powierzchnia „pozostała”, nie zaś jako „związana z prowadzoną działalnością gospodarczą”,*
- * nie wliczonych z mocy prawa do podstawy opodatkowania powierzchni szybów wind oraz klatek schodowych w przejętym na własność dnia 19 kwietnia 2002 roku lokalu użytkowym,*
- * budowli parkingu, której nie wykazano w deklaracjach składanych na lata 2002 – 2003,*
- * powierzchni gruntu nabytego z dniem 19 kwietnia 2002 roku,*

b) podatnika o numerze ewidencyjnym 256:

- w dniu 29 stycznia 2004 r. podatnik złożył korektę deklaracji podatkowej na rok 2003 (sprawdzonej dnia 29.01.04r.), natomiast w trakcie czynności sprawdzających organ podatkowy nie ustalił, czy złożenie przez podatnika korekty zeznania podatkowego nastąpiło w związku z nabyciem przez niego dnia 18 września 2003 r. własności m.in. nieruchomości gruntowej o powierzchni 127.441 m² oraz budowli, czy też nieruchomości te były poprzednio opodatkowane (podatnik był ich posiadaczem zależnym na podstawie umowy użyczenia zawartej z Gminą Tychy) a złożenie deklaracji korygującej, o której mowa wyżej spowodowane było innymi zdarzeniami mającymi wpływ na podstawę opodatkowania.*

Organ podatkowy, pomimo faktu składania przez w/w podatników w latach 2002 – 2004 deklaracji podatkowych w sprawie podatku od nieruchomości zawierających dane budzące wątpliwości co do ich prawidłowości, nie wezwał w/w podatników do złożenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelność danych w nich zawartych, do czego był uprawniony stosownie do postanowień art. 274 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 1997 r. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.). Organ podatkowy nie wszczął również w stosunku do w/w podatników postępowania podatkowego, na podstawie art. 165 § 1 w związku z art. 21 §§ 2 i 3 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Przyczyną w/w nieprawidłowości był brak rzetelnego wykonywania czynności służbowych przez odpowiedzialnego za to pracownika: p.o. Kierownika Referatu Wymiaru Podatków.

Wniosek nr 6

Wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60) postępowanie podatkowe celem ustalenia stanu faktycznego dotyczącego podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości od osób prawnych, podatników o numerach ewidencyjnych 218 oraz 256 za okres od dnia 1 stycznia 2002 r. oraz porównania go z przedstawionymi przez podatników dokumentami.

- Udzielenie ulgi w wysokości 79.651,80 zł w okresie 1.01.-30.09.2003 r. podatnikowi o nr karty kontowej 0019867 w podatku od nieruchomości od osób fizycznych z tytułu prowadzenia zakładu pracy chronionej, pomimo że podatnik nie przedłożył decyzji*

Wojewody wskazującej nieruchomości zajęte na prowadzenie tego zakładu, czym naruszono art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

W skutek czego wielkość ujęta we wniosku o przyznanie kwoty rekompensującej dochody utracone z tytułu zwolnień określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych za rok 2003 została zawyżona o kwotę 79.651,80 zł.

Odpowiedzialność ponosi p.o. Kierownik Referatu Wymiaru Podatków i Opłat.

Wniosek nr 7

Dokonać wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych u podatnika o nr konta 0019867 za okres I.-IX.2003 r. stosownie do przepisów art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 z późn. zm.) oraz dokonać korekty wniosku o przyznanie subwencji rekompensującej utracone dochody za rok 2003 poprzez ujęcie prawidłowych kwot, zgodnie z § 3 i § 5 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 sierpnia 2003 r. w sprawie zasad obliczania i trybu przekazywania gminom dotacji celowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 166, poz. 1616 z późn. zm.).

- *Brak czynności sprawdzających przedłożonych przez podatnika podatku od nieruchomości od osób fizycznych o nr karty kontowej 0019867 wykazów nieruchomości na 2003 r. dotyczących budynków, budowli oraz gruntów, w których zostały wykazane różne powierzchnie tej samej nieruchomości.*

Zaniechanie działań organu podatkowego spowodowało zmniejszenie, decyzją z dnia 3 września 2004 r., wymiaru podatku od nieruchomości o kwotę 11.911,30 zł.

Przyczyną nieprawidłowości był brak realizacji czynności służbowych wynikających z zakresu obowiązków przez p.o. Kierownika Referatu Podatków i Opłat oraz postanowień przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Dokonać kontroli podatkowej u podatnika o nr konta 0019867 w zakresie prawidłowości wykazanych powierzchni w wykazach nieruchomości, zgodnie z postanowieniem art. 281 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60).

- *Zaniechanie przekazania przez wydziały merytoryczne do kontrasygnaty Skarbnikowi Miasta lub osobie przez niego upoważnionej, dziewięciu umów najmu i jednej umowy dzierżawy, czym uniemożliwiono realizację obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w myśl którego - jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy lub osoby przez niego upoważnionej.*
W przypadku każdej umowy dzierżawy powstaje dla gminy zobowiązanie w postaci podatku od towaru i usług (VAT), zgodnie z przepisami art. 15, art. 19 i art. 99 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.).

Przyczyną nieprawidłowości jest brak określenia procedur przepływu dokumentacji pomiędzy wydziałami merytorycznymi a Skarbnikiem Miasta.

Wniosek nr 9

Ustalić i egzekwować procedury przepływu dokumentacji związanej z czynnościami, które mogą powodować powstanie zobowiązań, mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 1482 z późn. zm.) oraz standardy kontroli wewnętrznej określone w Komunikacie Nr 1 Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie ogłoszenia "Standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych" (Dz. Urz. MF z 2003 r. Nr 3, poz. 13).

- *Bezpodstawne pokrywanie w latach 2002 - 2004 Przewodniczącym Rady Miasta Tychy kosztów rozmów telefonicznych z ich prywatnych telefonów komórkowych. Umowami o Nr 1418/02/DUA-98/02 z dnia 3.12.2002 r. oraz Nr 1612/01/DUA-97/2001 z dnia 13 listopada 2001 r. zawartymi z obecnym i poprzednim Przewodniczącym Rady, Prezydent Miasta zobowiązał się pokrywać koszty rozmów służbowych oraz opłaty abonamentowe do kwoty 400 zł na miesiąc. Podstawą wypłaty było przedłożenie rachunku telefonicznego z zaznaczonymi rozmowami służbowymi. Wysokość poniesionych wydatków z tego tytułu wynosiła:*
 - w roku 2002 – 3.947,44 zł,
 - w roku 2003 – 3.208,40 zł,
 - do 31 sierpnia 2004 – 2.701,20 zł.

Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na zasadach ustalonych przez radę gminy. Ustawa nie zezwala na pokrywanie innych wydatków radnych, nawet jeżeli są one związane z pełnioną przez nich funkcją. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

Pokrywanie takich wydatków jest również niezgodne z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), który mówi, że jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Faktury zatwierdzane były przez: Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości Budżetowej pod względem formalno rachunkowym oraz przez Naczelnika Wydziału Administracyjnego pod względem merytorycznym.

Wniosek nr 10

Zaprzestać wypłacania Przewodniczącej Rady Miasta zwrotu kosztów za przeprowadzone rozmowy służbowe z telefonu prywatnego, mając uwadze postanowienia art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

- *Wypłacanie diet przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych Miasta, pomimo iż Rada Miasta nie ustaliła w trybie art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zasad na jakich diety te będą przysługiwały. Rada Miasta określiła wyłącznie wysokość wydatków*

z tytułu diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych na dany rok budżetowy.

Wydatki na diety dla przewodniczących jednostek pomocniczych wyniosły:

- w roku 2003 – 48.313,00 zł,*
- od 01.01.2004 r. do 31.08.2004 r. – 32.532,98 zł.*

Wniosek nr 11

Przygotować i przedstawić Radzie Miasta projekt uchwały określającej zasady na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej, w myśl art. 37b ust. 1 w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

- Zaniechanie ujęcia w raportach kasowych wpływów gotówkowych w dniu ich dokonania, co dotyczyło pobrania gotówki przeznaczonej na:*
 - wypłatę gotówki na kwotę 1.159,87 zł, która nastąpiła dnia 27.01.2004 r. natomiast w raporcie kasowym przyjęcie gotówki nosiło datę 29.01.2004 r.,*
 - wypłatę gotówki z tytułu wynagrodzenia na kwotę 844,71 zł, która nastąpiła dnia 28.01.2004 r., natomiast w raporcie kasowym zaewidencjonowano dnia 29.01.2004 r., czym naruszono zapis art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), z którego wynika, że ujęcie wpłat i wypłat gotówką winno następować w tym samym dniu, w którym zostało dokonane. Przyczyną nieprawidłowości był brak przestrzegania przez Inspektora Wydziału Budżetowo – Księgowego zasad rachunkowości przy sporządzaniu raportów kasowych.*

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikiem odpowiedzialnym za sporządzanie raportów kasowych, mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz.1482 z późn. zm.) oraz art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- Ewidencjonowanie polecenia wyjazdu służbowego na koncie 400 „koszty według rodzajów” w korespondencji z kontem 101 „kasa” z pominięciem konta 234 „pozostałe rozrachunki z pracownikami”, czym naruszono zasady określone w zakładowym planie kont wprowadzonym Zarządzeniem Nr 0152/25/2002 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 18 kwietnia 2002 r., z którego wynikało, że na stronie Ma konta 234 „pozostałe rozrachunki z pracownikami” ujmują się min. wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki.*

Przyczyną nieprawidłowości było niezrealizowanie przez Kierownika Referatu Księgowości i Budżetu ustaleń zawartych w zakładowym planie kont.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad Kierownikiem Referatu Księgowości Budżetowej w zakresie realizowania postanowień zawartych w Zarządzeniu Nr 0152/25/2002 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 18 kwietnia 2002 r., mając na uwadze § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.).

- *Brak wykazania w sprawozdaniu Rb–28 S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od stycznia do grudnia 2002 r. oraz Rb - Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za rok 2002 zobowiązań wymagalnych, wynikających z niezapłaconych do końca roku 2002 faktur o numerach: KVS 56526/02 z 11.12.2002 r., KVS 57369/02 z 17.12.2002 r., KVS 56891/02 z 13.13.2002 r. w łącznej wysokości 20.678,70 zł. Powyższym naruszono zapis § 10 ust. 2 oraz § 12 ust. 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).*
Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wypełnianie obowiązków przez Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad Naczelnikiem Wydziału Budżetu i Księgowości odpowiedzialnym za należyte sporządzanie sprawozdań budżetowych, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) w związku z art. 35 a ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Ujęcie w roku 2003 w księgach rachunkowych kosztów roku 2002 w łącznej kwocie 39.004,21 zł, oraz w księgach rachunkowych roku 2004 ujęcie kosztów roku 2003 w łącznej kwocie 33.935,88 zł, czym naruszono przepisy art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), nakazujący aby, w księgach rachunkowych jednostki ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego okresu obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, oraz § 7 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, gdzie zapisano, że do ksiąg rachunkowych miesiąca należy wprowadzić w postaci zapisu każdą operację gospodarczą, która nastąpiła w tym miesiącu.*
Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez Kierownika Referatu Księgowości Budżetowej, który jest odpowiedzialny za ujmowanie w księgach rachunkowych kosztów danego okresu sprawozdawczego. Skutkiem, powyższego było nie ujęcie zobowiązań w sprawozdaniu Rb–28S za rok 2002 i 2003 w kolumnie „zobowiązania ogółem”, co wynikało z § 8 ust. 2 pkt 4 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad Kierownikiem Referatu Księgowości Budżetowej odpowiedzialnym za ujmowanie w księgach rachunkowych kosztów danego okresu sprawozdawczego, mając na uwadze postanowienia art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) w związku z art. 35 a ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Nieterminowe regulowanie zobowiązań w roku 2002 na łączną kwotę 574.844,80 zł, przez co naruszono zapis art. 28 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne winny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienie w zapłacie wynosiło od 14 do 20 dni.*

Przyczyną nieprawidłowości było zaniechanie stosowania przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miasta zapisów instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w zakresie terminu przekazywania dokumentów księgowych pomiędzy tymi komórkami oraz brak nadzoru Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości odpowiedzialnego za koordynowanie działań z zakresu finansów publicznych i rachunkowości pomiędzy Wydziałem Budżetu i Księgowości a pozostałymi wydziałami Urzędu. Skutkiem takiego działania może być narażenie Gminy na zapłatę odsetek od nieterminowego regulowania zobowiązań.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za terminowe przekazywanie dokumentów księgowych pomiędzy poszczególnymi wydziałami Urzędu mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) w celu terminowego regulowania zobowiązań.

- *Zaniechanie wyegzekwowania w latach 2003 – 2004 od kierowników jednostek budżetowych – przedszkoli, sporządzania sprawozdań jednostkowych Rb–27S z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych, Rb–Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, Rb–N o stanie należności oraz bilansów jednostkowych poszczególnych przedszkoli, naruszając tym przepisy § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b w związku z § 8ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752). Przyczyną nieprawidłowości było zaniechanie wykonywania obowiązków służbowych przez Naczelnika Wydziału Budżetu i Księgowości.*

Wniosek nr 17

Wyegzekwować sporządzenie sprawozdań budżetowych i finansowych za rok 2004 od kierowników poszczególnych jednostek budżetowych – przedszkoli, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b w związku z § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

- *Brak spisu spraw w poszczególnych teczkach dotyczących spraw związanych z nabywaniem, zbywaniem i dzierżawą mienia, w którym ujęty jest każdy dokument (pismo) odnoszące się do danej sprawy. Dokumentacja ta nie jest objęta również numeracją ciągłą. Ponadto nie wszystkie pisma (protokoły, notatki) są oznakowane znakiem sprawy w myśl § 18 ust. 1 w związku z § 17 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.). Przyczyną tej nieprawidłowości jest nienależyte wykonywanie przez pracowników Wydziału Gospodarki Nieruchomościami czynności służbowych oraz brak nadzoru w tym zakresie ze strony Naczelnika Wydziału*

Wniosek nr 18

Wprowadzić i egzekwować procedury prowadzenia spisów akt sprawy z odpowiednim oznakowaniem każdego pisma w myśl § 18 w związku z § 17 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.), w związku ze standardami kontroli wewnętrznej określonymi w Komunikacie Nr 1 Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2003 r. w sprawie ogłoszenia "Standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych" (Dz.Urz. MF z 2003 r. Nr 3, poz. 13).

- *Zaniechanie w 2003 roku objęcia kontrolą wszystkich podległych jednostek organizacyjnych w zakresie przestrzegania przez kierowników tych jednostek wewnętrznych procedur kontroli finansowych, na podstawie kontroli co najmniej 5 % wydatków tych jednostek, co było wymagane przepisami art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).*

W 2003 roku w planie kontroli przewidziano kontrolę w 9 jednostkach organizacyjnych a zgodnie ze sporządzonym wykazem w mieście Tychy funkcjonuje 78 jednostek.

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było zaniechanie przez Prezydenta Miasta Tychy ujęcia w planie kontroli na 2003 rok wszystkich jednostek organizacyjnych.

Wniosek nr 19

Przeprowadzić kontrolę wszystkich podległych jednostek organizacyjnych Gminy, mając na uwadze art. 127 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15 późn. zm.).

Powyższe nieprawidłowości świadczyć mogą o niedostatecznym przygotowaniu merytorycznym niektórych pracowników, w związku z czym należy rozważyć możliwość zapewnienia pracownikom stałego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy, celem skutecznego wykonywania powierzonych im obowiązków, mając na uwadze Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych opublikowane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów z 2003 r. Nr 3, poz. 13 a ponadto wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do tych pracowników, którzy przyczynili się do powstania powyższych nieprawidłowości.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.